

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ
РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
ПЕРЕКЛАДУ**

**Кафедра італійської і французької
філології та перекладу**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	Кафедра італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Факультет романської філології і перекладу
Викладач	Канд. філос. наук., доц. Боровицька О. М., доцент кафедри італійської і французької філології та перекладу
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	4 курс, VIII семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – -/2год. семінарські заняття – не передбачено практичні заняття – 30 год./ 4 год. самостійна робота – 60 год./ 84 год.
Мова викладання	Французька, українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Курс передбачає вивчення французької фонетики як функціональної системи. Функціональна фонетика французької мови вивчає взаємозв'язок звуків мови з їхньою функцією в комунікації, зважаючи на інтонацію, ритм та особливості звучання в різних типах речень. Це допомагає зрозуміти, як французькі звуки використовуються для вираження змісту та емоцій, а також для формування сенсу речення загалом. Отже, функціональна фонетика у французькій мові – це окремий розділ фонетики, який вивчає звуковий склад французької мови, зосереджуючись на функціях звуків у словах та реченнях, їх взаємодії та впливу на зміст. Наприклад, досліджується, яким чином зміна звуків впливає на значення слова, або як інтонація впливає на те, що саме ми хочемо сказати. Зокрема, як зміст тексту залежить від контексту.

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Функціональна фонетика французької
мови»**

Спеціальність: B11

Спеціалізація: B11 041 германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська.

Освітня програма:

**Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації;
Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад**

Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Курс передбачає роботу над звуковою та інтонаційною сторонами вимови і покликаний актуалізуватися в контексті навчання майстерності презентації, побудови і продукування діалогів з дотриманням фонетичних правил, виразного читання художнього прозового або віршованого текстів, відтворення скоромовок, вивчення пісень. Змістовий модуль присвячений «Прагматичному аспекту вивчення функціональної фонетики», де значна увага приділяється головним компонентам дослідження змісту тексту, що залежить від контексту. Зокрема, компоненти інтонації: мелодику, інтенсивність, довготу, паузу, тембр, наголос, темп, ритм, функції звуків (насамперед, як саме вони використовуються для передачі змісту та емоцій, особливості звучання в різних типах речень). Вивчення цієї дисципліни є актуальним і необхідним, оскільки: • розвиває фонетичні навички вимови; • допомагає покращити вимову французьких слів, а також зрозуміти, як використовувати інтонацію та ритм для природнього звучання; • ритм у французькій мові відіграє важливу роль у комунікації; • допомагає ефективно спілкуватися французькою мовою, виокремлюючи важливі слова та фрази, виражаючи емоції; • допомагає розрізняти різні типи речень та їхні функції; • вивчає фонетичні процеси (зміни у звуках, які відбуваються в певних ситуаціях (зокрема, елізію); • досліджує як певні звуки можуть асоціюватися з певними словами або поняттями; • інтонація та правильна вимова відкривають доступ до іншої культури. Дисципліна покликана удосконалювати мовлення, читання, письмо, переклад. Метою дисципліни є вивчення французького мовлення, аналіз використання фонетичних засобів у різноманітних комунікативних цілях. Як змінюється тон голосу при вимовлянні речення, впливаючи на зміст. Як фонетичні особливості французької мови впливають на розуміння та спілкування. Дисципліна спрямована на формування у студентів фахових знань і практичних навичок, необхідних для професійного спілкування французькою мовою. У результаті засвоєння курсу студент удосконалює фонетичні навички французької вимови, засвоює особливості збереження ритміко-інтонаційної організації тексту, формує навички комунікативної інтерпретації діалогу, де інтонація та правильна вимова відкривають доступ до пізнання іншої культури.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	• Удосконалення фонетичних навичок французької вимови; • Оволодіння вимовою мови, що вивчається, відповідною сучасній орфоепічній нормі; • Оволодіння усіма типами інтонації сучасної французької мови; • Навчання комунікативному читанню вголос у безперервній взаємодії з навчальною роботою з практики мови; • Формування готовності застосовувати отримані навички для навчання французької вимови; • Адекватне відтворення і сприйняття голосних і приголосних фонем французької мови.

	• Формування навичок вживання звуків в різних видах мовленнєвої діяльності; • Формування навичок членування французької фрази на ритмічні групи і синтагми; • Розвиток ритміко-інтонаційних та слухових і вимовних навичок у продуктивних і репродуктивних видах мовленнєвої діяльності; • Формування навичок коректного інтонаційного оформлення різноманітних комунікативних типів пропозиції, зважаючи на нейтральне та емотивне забарвлення.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Знання: • будови артикуляційного апарату; • артикуляційної бази французької мови, її основних відмінностей від української; • різних видів фонем, артикуляційно-акустичних характеристик фонем; • основних орфоепічних норм, правил наголосів, інтонації французької мови, поділу фраз на ритмічні групи і синтагми; • соціальних норм лінгвістичного оформлення мовлення (формул вітання, прощання, подяки, висловлювання співчуття, осуду, схвалення та ін.) засобами інтонації, згідно з умовами спілкування. Уміння: • транскрибувати і інтонувати іншомовні тексти; • відбирати фонетичні засоби для відповідної реалізації комунікативного настановлення; • сприймати і артикулювати французькі звуки ізольовано і в потоці мовлення, зважаючи на їхню позицію; • диференціювати французькі фонеми на слух, ділити слова на склади, використовуючи правила французького складоподілу; • транскрибувати слова і пропозиції; • здійснювати поділ фраз на ритмічні групи і синтагми; • відтворювати навчальні тексти і діалоги, за інтонацією дикторів, дотримуватися основи французької мелодики і ритму; • декламувати вірші; • відтворювати вивчені скоромовки. Навички: • студенти повинні оволодіти навичками іншомовної вимови; • вміти використовувати ці навички в процесі читання і говоріння французькою мовою; • студенти повинні оволодіти всіма вимовними і інтонаційними особливостями, характерними для французької мови, і впевнено користуватися усім арсеналом фонетичних засобів французької мови; • студенти повинні оволодіти навичками фонематичного слуху та сприйняття на слух фонетичних одиниць французької літературної мови, мови з незначними відхиленнями і природним шумовим фоном; • студенти повинні оволодіти навичками оформлення висловлювання; • студенти повинні оволодіти основними способами членування усного мовлення; • студенти повинні оволодіти способами транскрибування тексту; • студенти повинні оволодіти навичками графічної реєстрації тексту, що звучить.

	Комунікація: - Прагматична компетенція пов'язана із знаннями студента про принципи, за якими висловлювання (повідомлення) організовуються, структуруються та укладаються (дискурсна компетенція) та використовуються для здійснення комунікативних функцій (функціональна компетенція). - Кінцевим продуктом засвоєння змісту курсу «Функціональна фонетика французької мови» є запланований рівень володіння фонологічної компетенції студентами – «Граничний» (B1) за загальноєвропейською системою рівнів володіння іноземною мовою. Цей рівень передбачає, що студент: має чітке уявлення про фонологічну базу мови, володіє всіма вимовними особливостями мови, поняттям інтонації та її компонентів, користується усім арсеналом інтонаційних засобів французької мови. Автономність і відповідальність: - Досягнення комунікативних цілей передбачає фонологічну компетенцію, подальше вдосконалення усіх інших компонентів іншомовної комунікативної компетенції. - Реалізація особистісних і професійних цілей, які на засадах складових, належать до комунікативних цілей, здійснюється в процесі розвитку фонологічної компетенції, та її прагматичного аспекту вивчення, а також, завдяки розвитку усіх інших видів компетенцій, що належать до професійної компетенції майбутнього фахівця.
--	--

Види занять і їхній розподіл за годинами

№ п/ п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
лекції	практичні заняття		самостійна робота	лекції	практичні заняття		самостійна робота		
Модуль I									
Змістовий модуль I. Функціональні особливості звуків та їхній вплив на зміст висловлювання									
1.	Звуковий лад французької мови.	18		6	12	18			18
2.	Сегментні і надсегментні одиниці французького мовлення. Синтагма.	18		6	12	18			18
3.	Інтонаційна структура французької мови. Фразовий наголос.	18		6	12	18		2	16
4.	Фонетичний складоподіл фраз. Зв'язування та зчеплення звуків у мовленнєвому потоці.	18		6	12	18		2	16
5.	Побудова і продукування діалогів з дотриманням фонетичних правил.	18		6	12	18	2		16
	Разом годин за модулем I	90	-	30	60	90	2	4	84

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Функціональні особливості звуків та їхній вплив на зміст висловлювання

Теми:

- Звуковий лад французької мови.
- Сегментні і надсегментні одиниці французького мовлення. Синтагма.
- Інтонаційна структура французької мови. Фразовий

	наголос. 4. Фонетичний складоподіл фраз. Зв'язування та зчеплення звуків у мовленнєвому потоці. 5. Побудова і продукування діалогів з дотриманням фонетичних правил.
--	--

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни «Функціональна фонетика французької мови» здійснюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Складання словників-мінімумів до запропонованих текстів. Аналіз фонетичних явищ у тексті:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент представляє словник-мінімум, здійснює повний аналіз фонетичних явищ у тексті, і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення транскрибування та графічного відтворення звуків, коректно артикулює голосні і приголосні звуки; дотримується в цілому позиційних і комбінаторних змін звуків у потоці мовлення; вміє інтонаційно реалізовувати семантичну структуру текстових відрізків, допускаючи незначні похибки у ритмічному та мелодійному малюнках, які не впливають на зміст тексту; зважає на роль екстралінгвістичних чинників у формуванні стилістично різних варіантів звучання. Допускаються 2-3 несуттєві помилки.
4 «добре»	Студент виконує в цілому завдання, але допускає 5-6 несуттєвих помилок. Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення аналізу фонетичних явищ у тексті.
3 «задовільно»	Студент виконує завдання, в яких допускає помилки (не більше 7-10); студент демонструє поверхневі знання.
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь здійснювати такі завдання, тобто допускає багато помилок, що свідчить про не засвоєння матеріалу. Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення аналізу фонетичних явищ у тексті.

Викладач підраховує бали, отримані студентом, окремо за кожним критерієм оцінювання завдань аудиторної та самостійної роботи.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Студенти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Підсумковий модульний контроль проводиться у вигляді написання *модульної контрольної роботи*, що спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння знань, навичок та умінь, визначених у програмі навчальної дисципліни. Модульна контрольна робота є письмовою, складається із двох практичних завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу за таблицею:

90% і більше	63 - 70 балів	5 (відмінно)
75% - 89%	53 - 62 балів	4 (добре)
50% - 74%	35 - 52 балів	3 (задовільно)
49% і менше	34 бали і менше	2 (незадовільно)

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
------------	----------

¹Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

У разі відсутності студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни **«Функціональна фонетика французької мови»** здійснюється у формі заліку.

Вимоги до заліку

Форми контролю:- усна співбесіда;

- виконання практичного завдання.

Критерії оцінювання:

Залік відбувається в усній формі. Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних складових заліку. На заліку студент має виконати такі **завдання**:

I. Виконання вправ на фонетичний складоподіл фраз, зважаючи на зв'язування та зчеплення звуків у мовленнєвому потоці:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує вправи на фонетичний складоподіл фраз, зважаючи на зв'язування та зчеплення звуків у мовленнєвому потоці. Допускає 2-3 несуттєві помилки.
4 «добре»	Студент виконує в цілому вправи на фонетичний складоподіл фраз, зважаючи на зв'язування та зчеплення звуків у мовленнєвому потоці, але допускає 5-6 несуттєвих помилок.
3 «задовільно»	Студент виконує вправи на фонетичний складоподіл фраз, зважаючи на зв'язування та зчеплення звуків у мовленнєвому потоці, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10).
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь виконати вправи на фонетичний складоподіл фраз, зважаючи на зв'язування та зчеплення звуків у мовленнєвому потоці, тобто робить багато помилок, що спотворюють зміст фрази.

II. Побудова і продукування діалогів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення побудови і продукування діалогів з дотриманням фонетичних правил. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення побудови і продукування діалогу, загалом з дотриманням фонетичних правил, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
3 «задовільно»	Студент демонструє поверхневі знання щодо побудови і продукування діалогу, в якому допускає помилки та пропуски, і загалом не дотримується фонетичних правил (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних))
2 «не задовільно»	Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для побудови і продукування діалогів з дотриманням фонетичних правил.

Виконання кожного завдання оцінюється окремо. Виставляється оцінка, яка дорівнює середньому арифметичному балу за всі три завдання, округленому до цілого числа.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з трьох питань становить не менше трьох балів.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з трьох питань становить менше трьох балів.

8.2 Організація оцінювання:

- **семестрове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «**Функціональна фонетика французької мови**» має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР

- **підсумкове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «**Функціональна фонетика французької мови**» здійснюється у формі **заліку**

Відмітка про **залік** «зараховано», «не зараховано» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано», а в шкалі ЄКТС – E та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано», оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	A	90-100	} Зараховано
Добре	B	82-89	
	C	75-81	
Задовільно	D	66-74	
	E	60-65	} не зараховано
Незадовільно	FX	0-59	

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Знати базові лексичні і граматичні поняття французької мови, принцип мовленнєвої взаємодії, функціональні особливості граматичних і лексичних явищ. Вміти складати і продукувати діалоги. Володіти навичками застосування концептуального апарату граматики та лексикології французької мови.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна література: 1. Комірна Є. В., Самойлова О. П. Французька мова / Manuel de français : підручник. 2 вид. виправ. та доп. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2023. – 442 с. 2. Apprendre à prononcer le français avec des exercices de phonétique. URL : http://phonetique.free.fr/ 3. Apprendre le Français – Leçons

	et exercices de prononciation. URL : https://www.podcastfrancaisfacile.com/apprendre-le-francais/phonetique-en-francais.html 4. 180 vire-langues français pour s'exercer la mâchoire, les lèvres et la langue! URL : http://imagesetlangages.fr/animations_pedagogiques/REP-plus/180_virelangues__2_.pdf 5. 12 mémos phonétique. URL : http://parlons-francais.tv5monde.com/webdocumentaires-pourapprendre-le-francais/Memos/p-107-lg0-Phonetique.htm 6. Phonétique française - FLE Université de León. URL : http://flenet.unileon.es/phon/indexphon.html Додаткова література: 1. Опацький С. Є. Français, niveau débutant : підруч. для вищ. навч. Закл. – Київ, Ірпінь: Перун, 2005. – 312 с.: іл. 2. Bertet A. et d'aut. Alter Ego. Méthode de français A 1. – Paris : Hachette, 2006. – 193 p. 3. Prononciation du français. Phonétique. URL : https://www.lepointdufle.net/p/phonetique.htm
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Функціональна фонетика французької мови» здійснюється у формі <i>поточного, рубіжного, підсумкового модульного та підсумкового семестрового контролю</i> (іспиту). <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю з дисципліни, викладач занотовує і оголошує на кожному практичному занятті. <i>Рубіжний контроль</i> успішності студентів здійснюється посередині навчального семестру у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної та самостійної роботи, а також з урахуванням відвідування лекційних та практичних занять. <i>Підсумковий модульний контроль</i> проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні заняття. <i>Підсумковий семестровий контроль</i> – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни «Функціональна фонетика французької мови» здійснюється у формі заліку.

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 14 від «03» червня 2025р.

Завідувач кафедри

Філоненко Н.Г.